

906-412.14225
G.E. en fin Landbouw
Bijdrage Financiën t.b.v. de nota voor de Coördinatie
Commissie inzake de commissievoorstellen over de finan-
ciering van de Europese Gemeenschappen.

(nieuwe versie)

Inhoudsopgave

1. Inleiding

1. Korte inhoud der commissievoorstellen
2. Het voorstel tot vervanging der financiële bijdragen door "eigen middelen" (R1361/69 - Com (69) 700)
 - 2.1 Financieel-economische toetsing
 - 2.2 Toetreding van andere landen
 - 2.3 Andere punten van het "eigen middelen"-voorstel
 - 2.4 Conclusies
3. Het voorstel inzake de "financiering van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid" in het eindstadium (R1360/69 - Com (69) 702)
4. Het voorstel voor "aanvullende bepalingen voor de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid" tijdens de overgang naar het eindstadium (R1360/69 - Com (69) 701)
5. Uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement
 - 5.1 Inleiding
 - 5.2 Voorstellen betreffende uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement

Bijlage 1

1. De taken van de Europese Gemeenschappen
2. De financiering van de Europese Gemeenschappen
3. Het commissievoorstel van 1965
4. Artikelen uit E.E.G.-verdrag, E.G.A.-verdrag en de verordeningen 25 en 130

Bijlage 2

Illustratie van de verdeling van de lasten over de lid-staten bij gedeeltelijke afdracht van landbouwheffingen en/of douanerechten

1. Korte inhoud der commissievoorstellen

De thans voorliggende commissievoorstellen betreffende de financiering van de Gemeenschappen (doc. R1360/69 en R1361/69) vallen uiteen in twee delen:

- Ia. Voorstellen overeenkomstig artikel 173 van het E/G/A/-Verdrag en artikel 201 van het E/E/G/-Verdrag inzake vervanging van de financiële bijdragen der lid-staten door eigen middelen.
- b. Ontwerp-herziening van artikel 20, lid 1 van het Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie van de Europese Gemeenschappen (Fusieverdrag).
- IIa. Voorstellen overeenkomstig artikel 2, lid 2 van Verordening nr. 25 van 1962 inzake de financiering van het gemeenschappelijke landbouwbeleid in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt.
- b. Voorstellen tot verlenging van de thans geldende regeling tot financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid tot 1 januari 1971.

ad Ia. (R/1361/69) (~~AGRI 432~~) (~~FIN 198~~) ~~Com (69) 700~~

De Commissie stelt voor:

- 1. met ingang van 1 januari 1971 aan de Gemeenschappen "eigen middelen" toe te kennen, bestaande uit:
 - landbouwheffingen
 - rechten van het gemeenschappelijk douanetarief
 - andere belastingen, vast te stellen door de Gemeenschappen
- 2. de douanerechten geleidelijk te doen afstaan n.l.
 - 2/3 in 1971
 - 3/4 in 1972
 - 1/1 in 1973 en volgende jaren
- 3. daarnaast blijven financiële bijdragen der lid-staten mogelijk, met dien verstande dat na 1 januari 1974 de begroting van de Gemeenschappen in haar geheel moet worden gefinancierd uit eigen middelen
- 4. de eigen middelen - belastingdeel - kunnen door de lid-staten worden afgestaan uit hun belastingontvangsten of de opbrengst zijn van een ten bate van de Gemeenschappen opgelegde directe en/of indirecte belasting
- 5. de "eigen middelen" - belastingdeel - mogen in totaal niet meer bedragen dan 1% van het bruto produkt van de zes lid-staten tezamen
- 6. met de ontvangsten worden zonder onderscheid gelijkelijk gedekt de uitgaven
 - voor onderzoek en investering van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie
 - van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw
 - van het Europees Sociaal Fonds
 - andere uitgaven
- 7. de resterende naar evenredigheid vastgestelde ongedekte saldi van de begrotingsonderdelen worden gedekt met bijdragen overeenkomstig de bestaande verdeelsleutels.

∟ zie onder 4. en 5.

ad Ib

De Commissie stelt voor:

Artikel 20, lid 1 van het Fusieverdrag te wijzigen, waardoor de begroting voor onderzoek en investering van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie ook wordt ondergebracht in de samengestelde begroting der Gemeenschappen en aldus voor communautaire financiering in aanmerking komt.

ad IIa. (R/1360/69) (~~AGRI 431~~) (~~FIN 197~~) - ~~Com (69) 702~~)

De Commissie stelt voor:

1. de huidige voor financiering uit het E/O/G/F/L in aanmerking komende uitgavencategorieën te continueren
2. alle uitgaven - ook de interventies - van de Garantie-afdeling van het fonds direct integraal communautair te financieren
3. een direct contact tot stand te brengen tussen de door de lid-staten aan te wijzen uitvoeringsorganen of -diensten en de commissie, waardoor de uitgaven buiten de nationale begrotingen om zullen lopen
4. het plafond van de Oriëntatie-afdeling op te heffen en een bijzonder ruime mogelijkheid tot communautaire financiering van structuurmaatregelen te scheppen
5. versterkte controlemaatregelen ter voorkoming van onregelmatigheden of fraudes
6. continuering van het Fondscomité met haar bestaande bevoegdheden en procedures.

ad IIb. (R/1360/69) (~~AGRI 431~~) (~~FIN 197~~) - ~~Com (69) 701~~)

De Commissie stelt tenslotte voor:

1. de bestaande regeling van de landbouwfinanciering te verlenen tot 1 januari 1971
2. het boekjaar 1969/1970 van de Garantie-afdeling van het fonds uit te strekken over 18 maanden n.l. van 1-7-1969 tot 1-1-1971
3. de uitgaven van de Oriëntatie-afdeling van het fonds over het tweede halfjaar van 1970 te boeken in de begroting 1971
4. de slotafrekeningen over de boekjaren 1966/1967, 1967/1968 en 1968/1969 met resp. 10, 19 en 13 maanden uit te stellen
5. verdere uitvoeringsbepalingen.

2. Het voorstel tot vervanging van de financiële bijdragen door "eigen middelen" ~~(R/1361/69 - Com (69) 700)~~

2.1 Financieel-economische toetsing

In dit hoofdstuk zal worden nagegaan welke ontvangsten van de lid-staten kunnen worden omgezet in eigen middelen van de Gemeenschappen en welke eigen middelen kunnen worden gecreëerd. Tevens zal worden bezien welke van deze ontvangsten tenslotte het meest geschikt lijken om te worden bestemd tot eigen middelen; hierbij zal worden uitgegaan van de situatie waarin de totale uitgaven van de Gemeenschappen worden gefinancierd met eigen middelen.

waarom is dit nodig?

2.1.1 Criteria voor toetsing eigen middelen Gemeenschappen

Een tweetal punten die bij de uiteindelijke keuze uit de mogelijke alternatieven van overwegende betekenis zijn, betreffen de lastenverdeling over de lid-staten en de flexibiliteit van de ontvangsten voor de Gemeenschappen.

voor wat?

Lastenverdeling over de lid-staten

Evenals in de situatie dat de uitgaven van de Gemeenschappen gefinancierd worden door bijdragen van de lid-staten dienen ook bij financiering met eigen middelen de lasten redelijk te worden verdeeld over de lid-staten. Ook in 1966 is door Nederland (en Italië) in de Raad verklaard dat bij vervanging van financiële bijdragen der lid-staten door eigen middelen van de Gemeenschappen o.m. rekening gehouden dient te worden met criteria van financiële billijkheid.

Als z.g. synoniemen van de woorden "redelijke verdeling" zijn in de loop van de tijd verschillende begrippen gebezigd. De verdeling van de lasten diende neutraal te zijn; nationaal bezien zou dit betekenen dat lasten en baten (van een deel) van het Europese beleid ongeveer gelijk aan elkaar zouden moeten zijn. In deze discussie werd vervolgens gelanceerd de term: financieel evenwicht. Deze term heeft geleid tot de begrippen: nationaal-economisch evenwicht en budgettair evenwicht. Onder het eerste begrip is te verstaan het geheel van economische gevolgen waaronder alle consequenties binnen de landbouwsector, de voor- en nadelen uit de industriële douane-unie, gevolgen van intra-handel, voor zover die tegen van-de-wereldmarktprijs-afwijkende prijzen plaatsvindt. Het budgettair evenwicht is een minder ruim begrip; het betreft alleen de gevolgen die zichtbaar zijn in de nationale begrotingen.

De genoemde begrippen staan in feite los van de problematiek rond een redelijke verdeling van de lasten over de lid-staten. Het begrip redelijke verdeling heeft immers te maken met de draagkracht van de lid-staten; m.a.w. de lasten dienen in relatie te staan met het nationaal produkt; eventueel gecorrigeerd, b.v. naar de mate van welvaart (B.N.P. per inwoner).

welk criterium wordt nu gebruikt?

Ten aanzien van de lasten die voortvloeien uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid (i.h.b. Afdeling Garanties) is een aan een andere norm getoetste redelijke verdeling van de lasten mogelijk. Deze kan dan worden afgeleid uit het aandeel dat elk der lid-staten heft in de totale landbouwproduktie van de Gemeenschappen (produktiesleutel).

Flexibiliteit van de ontvangsten voor de Gemeenschappen

In de situatie dat de Gemeenschappen hun totale uitgaven moeten financieren uit eigen middelen is het van wezenlijk belang dat de samenstelling van die ontvangsten zodanig is, dat een ontvangstenbeleid mogelijk is. M.a.w. de Gemeenschappen moeten in staat zijn de ontvangsten aan te passen bij de door hen noodzakelijk geachte uitgaven.

In onderstaande analyse worden de mogelijke eigen middelen getoetst aan de hiervoor uiteengezette criteria.

2.1.2 Afdracht van landbouwheffingen en douanerechten (art. 2)

In de jongste commissievoorstellen worden de landbouwheffingen en douanerechten genoemd als eigen middelen van de Gemeenschappen. Beide categorieën van ontvangsten zijn door de Gemeenschappen ingesteld om redenen van gemeenschappelijk beleid. Daarbij komt dat zij na de totstandkoming van de douaneunie "vaak niet meer goed aan de een of andere staat kunnen worden toegekend", omdat de goederen niet meer vrij behoeven te worden gemaakt in de lid-staat van verbruik. Aan deze beide overwegingen verbindt de Commissie de conclusie dat de landbouwheffingen en de douanerechten voor de Gemeenschappen zijn bestemd. Deze conclusie lijkt te vergaan. De conclusie die ten rechte uit de beide overwegingen getrokken kan worden is, dat indien de ingevoerde goederen niet worden verbruikt in het land van invoer, de ontvangsten wellicht niet (geheel) toekomen aan het (toevallige) land van invoer, maar wel aan de individuele lid-staten gezamenlijk. In dit geval kunnen de gelden via een gemeenschapskas volgens een bepaalde sleutel aan de lid-staten worden uitgekeerd. Dit is een vraagstuk van perequatie.

Hoewel uit genoemde overwegingen niet de conclusie kan worden getrokken dat de landbouwheffing en douanerechten naar hun aard toebehoren aan de Gemeenschappen en direct in de kas van de Gemeenschappen behoren te vloeien kan uiteraard wel worden besloten dat het deze ontvangsten zullen zijn die tot eigen middelen van de Gemeenschappen worden bestemd.

Toetsing aan criterium inzake verdeling van de lasten over lid-staten

In tabel 1 is weergegeven welke lasten (absoluut en relatief) de lid-staten te dragen krijgen bij afdracht van resp. 100% heffingen, 100% douanerechten en van 100% heffingen + 100% douanerechten. Uit de tabel volgt heel duidelijk dat de afdracht van heffingen en douanerechten, apart en tezamen, een ongunstige invloed op redelijke verdeling van de lasten 1). Het totale bedrag van landbouwheffingen en douanerechten omvat ca 0,68% van het B.N.P. van de lid-staten tezamen. Voor België (en Luxemburg) en Nederland zijn deze percentages aanzienlijk hoger n.l. 1,18 resp. 1,34. Voor Frankrijk zou deze regeling zeer voordelig zijn, de afdracht zou in totaal slechts 0,42 van het B.N.P. bedragen.

∟ heeft

1) In hoeverre de cijfers gecorrigeerd moeten worden als gevolg van de perequatie is niet exact bekend. De omvang van de bedragen die hiermede zijn gemoeid zullen relatief toch niet zo belangrijk zijn dat daardoor het globale beeld - zoals hier is weergegeven - wezenlijk zou worden aangetaast. Voor wat betreft de douanerechten is het alleen Duitsland die meent recht te hebben op een verrekening met resp. België en Nederland. Duitsland heeft de hoogte van de bedragen geschat op resp. 7 à 8 miljoen en 15 miljoen.

Toetsing aan criterium inzake flexibiliteit van de ontvangsten

De flexibiliteit, d.w.z. de manipuleerbaarheid van de landbouwheffingen als inkomstenbron is gering. Het "tarief" is gelijk aan het verschil tussen de gemeenschappelijke prijs en de wereldmarktprijs.

Een bewuste verhoging of verlaging van de landbouwheffingen is (bij gelijkblijvende invoer) alleen mogelijk door de betreffende prijzen in de Gemeenschappen te verhogen of te verlagen, hetgeen bezwaarlijk realiseerbaar is, daar het een onderdeel vormt van het markt- en prijsbeleid.

De flexibiliteit van douanerechten is vanwege de internationale regelingen op dit gebied ook vrij beperkt.

In beide gevallen is de opbrengst te zeer afhankelijk van externe factoren met name de wereldmarktprijzen.

De geringe flexibiliteit van zowel de landbouwheffingen als de douanerechten heeft tot gevolg dat de noodzakelijke manipuleerbaarheid van de middelen dan geheel gezocht moet worden in het aanvullende bedrag; voorlopig dus in de bijdragen van de lid-staten.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat aanwijzing van landbouwheffingen en douanerechten als eigen middelen van de Gemeenschappen geen redelijke verdeling van lasten over de lid-staten tot gevolg heeft. Bovendien zijn deze ontvangsten onvoldoende flexibel om als eigen middelen van de Gemeenschappen te kunnen fungeren. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat in Verordening 25, artikel 2 reeds door de Raad is beslist dat in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt (gedacht is steeds vanaf 1-1-1970) de landbouwheffingen direct aan de Gemeenschappen toekomen. Juridisch is het uiteraard mogelijk deze bepaling te wijzigen, maar politiek zal het niet eenvoudig zijn dit besluit aan te tasten.

2.1.3 Alternatieve voorstellen

Belasting op bestedingen

Een belasting, die als eigen middel van de Gemeenschappen tot een redelijke verdeling van de lasten over de lid-staten zou kunnen leiden is die op grond van de bestedingen, met name een extra-heffing in het kader van een verbruiksbelasting.

Algemene verbruiksbelasting (B.T.W.)

Eigen middelen kunnen worden verkregen door verhoging van nationale tarieven met (gedeelten van) hele punten. Een eenvormige verhoging van de nationale tarieven zal eerst tot een redelijke verdeling van de lasten van de lid-staten leiden, wanneer de B.T.W. in alle lid-staten volgens eenzelfde structuur wordt geheven, d.w.z. wanneer de kleinhandel in alle lid-staten in de B.T.W. zal zijn betrokken. Hierbij dient te worden aangetekend dat het technisch wel mogelijk is de belastingopbrengst - exclusief kleinhandel - zodanig te herberekenen dat deze vergeleken kan worden met de belastingopbrengsten - inclusief - kleinhandel. In verband met de ongelijke kleinhandel-

over 3 en 4 jaar

marge in de lid-staat is een omgekeerde herberekening gecompliceerder. Een dergelijke herberekening zal echter gebaseerd zijn op globale macro-economische ramingen. Het blijft dan ook de vraag of deze kan dienen als grondslag voor een redelijke verdeling van de lasten.

Specifieke verbruiksbelasting

Een specifieke verbruiksbelasting waarvan de verhouding van de opbrengsten per lid-staat zal overeenkomen met die van de B.N.P.'s is naar alle waarschijnlijkheid niet te realiseren. Een dergelijke verbruiksbelasting b.v. op benzine in de lid-staten zal tot gevolg hebben dat de lasten ongelijk over de lid-staten worden verdeeld omdat in het ene land meer gemotoriseerd verkeer is dan in het andere land.

Communautaire belasting

In plaats van een extra-heffing op een nationale belasting is het denkbaar dat een communautaire belasting wordt ingesteld. Het bezwaar van deze mogelijkheid is dat het geruime tijd zal vergen alvorens een dergelijke belasting feitelijk kan worden geheven. Er moet n.l. een communautair belastingwetregeling geschapen worden; politiek en technisch ligt dit moeilijk. Bij gebruikmaking van de B.T.W. beperkt de communautaire activiteit zich tot vaststelling van tarieven.

Belasting op inkomens en winst

Het is ook denkbaar de eigen middelen voor de Gemeenschappen te baseren op inkomens en winsten; naast de redelijke verdeling van de lasten per lid-staat zou dan het draagkrachtelement ten aanzien van de inwoner worden geïntroduceerd. Deze mogelijkheid is echter zeer moeilijk te realiseren, daar zowel structuur - de mate van progressie is b.v. niet gelijk - als tarieven niet zijn geharmoniseerd. Een ander bezwaar is dat de controle op de naleving van de belastingwetgeving zeer verschillend is. Voorts is het voor de Gemeenschappen niet doenlijk om na te gaan of elk der lid-staten wel aan zijn verplichtingen in dit opzicht heeft voldaan; dit is bij een belasting op grond van besteding globaal wel te verwezenlijken daar ~~de opbrengst van~~ de B.N.P.'s van de lid-staten bekend zijn.

Producentenheffing

Toetsing aan criterium inzake flexibiliteit van de ontvangsten

De flexibiliteit, d.w.z. de manipuleerbaarheid van de landbouwheffingen als inkomstenbron is gering. Het "tarief" is gelijk aan het verschil tussen de gemeenschappelijke prijs en de wereldmarktprijs.

Een bewuste verhoging of verlaging van de landbouwheffingen is (bij gelijkblijvende invoer) alleen mogelijk door de betreffende prijzen in de Gemeenschappen te verhogen of te verlagen, hetgeen bezwaarlijk realiseerbaar is, daar het een onderdeel vormt van het markt- en prijsbeleid.

De flexibiliteit van douanerechten is vanwege de internationale regelingen op dit gebied ook vrij beperkt.

In beide gevallen is de opbrengst te zeer afhankelijk van externe factoren met name de wereldmarktprijzen.

De geringe flexibiliteit van zowel de landbouwheffingen als de douanerechten heeft tot gevolg dat de noodzakelijke manipuleerbaarheid van de middelen dan geheel gezocht moet worden in het aanvullende bedrag; voorlopig dus in de bijdragen van de lid-staten.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat aanwijzing van landbouwheffingen en douanerechten als eigen middelen van de Gemeenschappen geen redelijke verdeling van lasten over de lid-staten tot gevolg heeft. Bovendien zijn deze ontvangsten onvoldoende flexibel om als eigen middelen van de Gemeenschappen te kunnen fungeren. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat in Verordening 25, artikel 2 reeds door de Raad is beslist dat in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt (gedacht is steeds vanaf 1-1-1970) de landbouwheffingen direct aan de Gemeenschappen toekomen. Juridisch is het uiteraard mogelijk deze bepaling te wijzigen, maar politiek zal het niet eenvoudig zijn dit besluit aan te tasten.

2.1.3 Alternatieve voorstellen

(tekst volgt)

2.2 Toetreding van andere landen

De landen die om toetreding tot de Europese Gemeenschappen als lid hebben verzocht (Verenigd Koninkrijk, Ierland, Noorwegen en Denemarken) zullen bij hun toetreding worden geconfronteerd met het geheel van overeenkomsten en regelingen, die uit het Verdrag van Rome zijn voortgevloeid. Daartoe zal ook behoren hetgeen zal worden beslist naar aanleiding van het voorstel van de Commissie over de eigen middelen van de Gemeenschappen.

∠ de methode van financiering en met name

Toetreding van kandidaat-leden tot de Gemeenschappen kan worden vergemakkelijkt of bemoeilijkt door de aard van de eigen middelen van de Gemeenschappen. De belangrijke consequenties die de financiering voor de bedoelde landen kunnen hebben, kunnen een reden zijn om het vraagstuk van de eigen middelen van de Gemeenschappen te laten rusten, totdat de bedoelde landen lid zijn geworden.

Tegenover de hiervoor genoemde mogelijkheid staat de opvatting van de Europese Commissie dat de integratie in E.E.G.-verband - dus ook de aanwijzing van eigen middelen - gedurende de periode van toetredingsonderhandelingen, niet kan en mag worden stopgezet. Deze opvatting geldt des te sterker nu de bedoelde onderhandelingen formeel nog niet zijn begonnen.

∠ financiering

Zou toch besloten worden dat vanaf 1 januari 1971 de Gemeenschap over eigen middelen zal beschikken dan zou bij de keuze van die middelen in ieder geval rekening moeten worden gehouden met de belangen van toekomstige leden. Dit houdt in dat de toekomstige financiële gevolgen voor toekomstige leden van de voorstellen van de Commissie op het punt van de eigen middelen moeten worden getoetst aan de voorwaarden die in hoofdstuk 2.1 zijn gesteld. Eén van de voorwaarden, waaraan de eigen middelen van de Gemeenschappen moeten voldoen is, dat deze als gevolg van hun aard tot een redelijke verdeling van de financiële lasten voor de lid-staten leidt.

In tabel 4 zijn enige gegevens opgenomen over de omvang en de gerichtheid van de invoer van de lid-staten en adspirant-lid-staten van de Europese Gemeenschappen.

Tabel 4 - Invoer in procenten van het bruto nationale inkomen in 1965

	Uit Europe- se Gemeen- schappen en adspirant- lid-staten	Uit overige landen	Totaal
Verenigd Koninkrijk	4,1	12,1	16,2
Ierland	24,9	12,2	37,1
Denemarken	16,1	12,1	28,2
Noorwegen	14,7	16,8	31,5
Nederland	23,9	14,9	38,8
België/Luxemburg	22,7	13,3	36,0
Italië			12,9
Frankrijk	4,4	6,5	10,9
Duitsland	7,2	8,3	15,5

Uit de tabel blijkt dat de invoer van de genoemde adspirant lid-staten, evenals die van Nederland en België, in sterkere mate gericht is op derde landen dan die van Italië, Frankrijk en Duitsland. Het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen hebben, evenals Nederland en België, het karakter van een randgebied. Zij zijn van oudsher meer gericht op de internationale handel. De omvang van de invoer uit derde landen (en uit E.E.G.-landen, behalve van het V.K.) is dan ook relatief hoger en logischerwijs ook de opbrengst van de douanerechten en heffingen. Naast de extra lasten die het gevolg zouden zijn van afdracht van de heffingen en douanerechten is er voor de randgebieden nog het nadeel dat ze worden gedwongen vanwege de hoge tolmuren op de duurdere interne markt te kopen.

Daarbij komt voor met name het Verenigd Koninkrijk de relatief geringe omvang van de landbouw 1). In verband hiermede is veel invoer van landbouwprodukten nodig, waarmee een aanzienlijk bedrag aan heffingen gemoeid zal zijn. De overgang naar het veel hoger prijspeil voor landbouwprodukten van de Gemeenschappen zou een zware last voor de Engelse economie betekenen. Voor 1970 zou naar een schatting van de Europese Commissie met de afdracht van heffingen door het Verenigd Koninkrijk aan de Gemeenschappen een bedrag gemoeid zijn van 700 mln R.E. 2), terwijl volgens de Europese Commissie de overgang op

- 1) De bijdragen van landbouw, bosbouw en visserij aan de vorming van het nationaal produkt bedraagt in 1965 voor:
- het Verenigd Koninkrijk 3,5%
 - Nederland 8,4%
 - Frankrijk 8,7%.
- 2) Bij de raming van dit bedrag is rekening gehouden met een toeneming van het intracommunautaire handelsverkeer doch niet met eventuele wijzigingen van het produktievolume en van de totale invoer.

het Europese prijspeil voor landbouwprodukten een stijging van de Britse prijsindex met 3% ten gevolge zou hebben. Daartegenover staan de ontvangsten uit het Landbouwfonds en het wegvallen van de deficiency-payments. Voor het Verenigd Koninkrijk zouden de ontvangsten slechts een bescheiden compensatie bieden (totaal ca 60 miljoen R.E.). Het budgettaire voordeel van het wegvallen van de deficiency-payments in het Verenigd Koninkrijk bedraagt over 1969/1970 £ 245 miljoen. In het kader van de opstelling van een nieuwe verdeelsleutel voor het Landbouwfonds bij de vaststelling van de hoogte van de bijdragen van het Verenigd Koninkrijk zou rekening kunnen worden gehouden met voor dit land optredende te zware financiële consequenties. Naarmate echter het bedrag dat volgens een verdeelsleutel moet worden betaald geringer is, zal het effect van die sleutel eveneens geringer zijn. Een en ander is een argument om zelfs de afdracht van heffingen op landbouwprodukten discutabel te stellen bij de keus van de eigen middelen van de Gemeenschappen.

Bovendien zou voor het Verenigd Koninkrijk afdracht van heffingen en douanerechten een plotselinge en aanzienlijke verslechtering van de - structureel reeds zwakke - betalingsbalans betekenen. Ook de te verwachten grotere invoer van -duurdere - landbouwprodukten uit de Gemeenschap zal de betalingsbalans doen verslechteren.

Samenvattend kan dus worden gesteld, dat het aanwijzen van douanerechten en heffingen op landbouwprodukten als eigen middelen van de Gemeenschap de toetreding van het Verenigd Koninkrijk c.s. zal bemoeilijken.

2.3 Andere punten van het "eigen middelen"-voorstel

Allereerst moet eens nader worden ingegaan op de beweegredenen van de commissie bij de indiening van het "eigen middelen"-voorstel. De Commissie voert hiervoor aan, dat aan de huidige financiering uit bijdragen der lid-staten zowel voor de Gemeenschap als voor de lid-staten bezwaren kleven. Het gevaar voor de Gemeenschappen schuilt in de mogelijke afremming der activiteiten uit overwegingen van binnenlands begrotingsbeleid. Het gevaar voor de lid-staten is gelegen in de onvoorzienbaarheid van de omvang der gemeenschapsuitgaven (en hun bijdrage daarin) door de onmogelijkheid de behoefte van de Gemeenschappen te kunnen bepalen.

De Commissie snijdt hier het probleem van de prioriteitenafweging aan en onderkent blijkbaar niet dat de beide bezwaren nooit door hetzelfde middel kunnen worden weggenomen, omdat de belangen tegengesteld zijn.

Bij prioriteitenafweging moet hier aan twee zaken gedacht worden: afweging van de communautaire uitgaven tegen de overige nationale uitgaven en afweging van de communautaire uitgaven tegen de daarmee samenhangende belastingdruk. Zoals wij reeds in de inleiding (zie 1.1.) zagen, voeren de Gemeenschappen slechts een zeer beperkt aantal taken uit. Feitelijk brengt slechts één taak hiervan belangrijke uitgaven met zich mee. Dit heeft tot gevolg dat een afweging van meerdere beleids-taken tegen elkaar in de Gemeenschappen - als instituut - niet plaatsvindt en volgens de Verdragen vooralsnog ook niet plaats kan vinden. De afweging welke dan ook thans door de lid-staten plaatsvindt is een afweging van de voor- en nadelen van hun lidmaatschap en van ieder te nemen besluit. Het moet duidelijk zijn dat in dit beeld afweging van de communautaire uitgaven tegen

*enige indicatie van oplossing
Bijnaal voor V.K.?*

meer uitwerking

de daarmee samenhangende belastingdruk in de Gemeenschappen een onmogelijkheid is. Het lijkt ook onwaarschijnlijk, dat deze afwegingsproblematiek door de verschaffing van eigen middelen dichter bij een oplossing wordt gebracht. Het gevaar, dat de andere uitgavencategorieën in de lid-staten of hun met belastingmiddelen te voeren conjunctuur- of structuurbeleid in de knel komen door de verschaffing van eigen middelen aan de Gemeenschappen is allerminst denkbeeldig.

naar inclusie

Het door de Commissie genoemde bezwaar voor de lid-staten kan overigens worden weggenomen door opstelling van meerjarenramingen der uitgaven, vaststelling van bindende plafonds en inrichting van een mechanisme ter daadwerkelijke nakoming van deze plafonds. Verschaffing van de door de Commissie genoemde eigen middelen staat daar geheel buiten.

Geleidelijke afdracht van douanerechten (art. 3)

De Commissie heeft terecht gemeend, dat indien tot afdracht van douanerechten of althans een deel daarvan zou worden besloten, het om budgettaire redenen noodzakelijk is dat deze afdracht geleidelijk plaatsvindt. Aangezien dezerzijds deze afdracht wordt afgewezen, kan worden volstaan met de academische opmerking dat het tempo van afdracht der douanerechten zoals de Commissie dit voorstelt (0,2/3, 3/4, 1/1) allerminst geleidelijk is.

A {

Financiële bijdragen van de lid-staten (art. 4)

De Commissie blijkt een ongelimiteerde financieringsmogelijkheid te wensen. Zoals hierboven reeds gezegd is dat op den duur niet aanvaardbaar. Wel moet worden erkend, dat, zolang naast de eigen middelen een relatief belangrijk deel van de ontvangsten zal bestaan uit financiële bijdragen der lid-staten, het mogelijk is om via de verdeelsleutel te komen tot een redelijke verdeling van de lasten (zie tabel 3).

Andere eigen middelen dan heffingen en douanerechten (art. 5)

Dit punt werd reeds besproken in de financieel-economische toetsing van het "eigen middelen"-voorstel (zie 2.1.3 Alternatieve voorstellen).

Plafonnering der eigen middelen (art. 5)

De Commissie stelt voor de eigen middelen, die niet uit heffingen of douanerechten voortkomen (d.w.z. derhalve: het belastingdeel), te limiteren ^{tot} op 1% van het B.N.P. van de Gemeenschap. ~~de~~ Dit zou een ^{echter} plafond zonder wezenlijke betekenis zijn, daar dit neerkomt op 4.000 miljoen R.E. voor 1969. De totale gemeenschapsuitgaven bedragen in 1969 nog geen 3.000 miljoen R.E. en worden reeds voor meer dan 90% gedekt bij volledige afdracht der heffingen en douanerechten.

B {

∟ Hierbij wordt aangenomen het B.N.P. tegen factorkosten.

Gelijkelijke dekking der gemeenschappelijke uitgaven met de eigen middelen (art. 6)

wat hebben we hiervan?

Tegen het beginsel van "algemene" middelen is geen principieel bezwaar. Tegen volkomen gelijkgeschakeling thans kan worden aangevoerd, dat hierdoor feitelijk middelen worden geoormerkt voor een uitgavencategorie waar zij in wezen niets mee te maken hebben.

Toepassing van de huidige verdeelsleutels op de naar evenredigheid vastgestelde saldi der begrotingsonderdelen (art. 4)

wat hebben we hiervan?

Betwijfeld moet worden of de huidige verdeelsleutels voldoen aan maatstaven van redelijkheid.

c. }

Wijziging van art. 20, lid 1 van het Fusieverdrag

Er bestaat geen bezwaar tegen onderbrenging van de begroting voor onderzoek en investering van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie in de samengestelde begroting, mits deze uitgaven onderscheiden blijven in verband met de afwijkende verdeelsleutel (art. 172 E.G.A.-verdrag).

2.4 Conclusies

waar algemene concl.

dubieuze van redelijke onevenwichtigheid mogelijk te aan te tonen.

"dienen te voldoen aan"

eigenlijk niet aanmerking, maar heffingen in eenmaal kan bereikt worden door vaste rentel waar dan dit plafond aan moet zijn. Ook reders om niet douanerechten af te haars daar anders jees ruimte. dit niet!

manipuleerbaarheid ook van belang voor E.P.

alleen met euro als Gemeenschap zelf ongereemd eigen middelen om kunnen scheppen.

1. Zoals ook in 1965 is gesteld kunnen aan de Gemeenschappen eerst eigen middelen worden toegekend, wanneer overeenstemming bestaat over de vergroting van de bevoegdheden van het Europees Parlement
2. Krachtens artikel 201 van het E.E.G.-verdrag dient te worden onderzocht onder welke voorwaarden de financiële bijdragen van de lid-staten zouden kunnen worden vervangen door eigen middelen. Dit onderzoek of de resultaten hiervan wordt in de commissievoorstellen niet aangeroerd.
3. De eigen middelen van de Gemeenschappen moeten naar hun aard leiden tot een redelijke verdeling van de lasten over de lid-staten. Tevens dienen zij voor de Gemeenschappen flexibel, d.w.z. manipuleerbaar te zijn. Op grond van deze voorwaarden komen de landbouwheffingen en de douanerechten niet als eerste in aanmerking om tot eigen middelen te worden bestemd. Aan de voorwaarden van redelijke verdeling van de lasten en flexibiliteit wordt het best voldaan door een algemene verbruiksbelasting of een systeem van produktieheffingen.
4. Als in beginsel door de Zes toch besloten mocht worden tot afdracht van (een deel van) de landbouwheffingen en/of van (een deel van) de douanerechten dan dient dit deel van de middelen zo beperkt mogelijk gehouden te worden om zodoende zoveel mogelijk te voldoen aan de voorwaarden gesteld onder 3. In dit verband dient derhalve overwogen te worden verordening 25 zodanig te wijzigen dat o.m. geen of een lagere afdracht van de landbouwheffingen (juridisch) mogelijk is,
5. Door de beperktheid van de gemeenschappelijke taken kan niet worden voldaan aan de normaal vereiste prioriteitenafweging van overheidstaken. Deze problematiek wordt slechts versterkt door de verschaffing van eigen middelen aan de Gemeenschappen. Om aan het probleem tegemoet te komen zou veel eer een plafond gesteld moeten worden aan het uitgavniveau voor de uitvoering van de gemeenschappelijke taken.
6. Toekenning van de landbouwheffingen en de ontvangsten uit het gemeenschappelijk douanetarief als eigen middelen aan de Gemeenschappen zou de toetreding van het Verenigd Koninkrijk c.s. bemoeilijken.

3. Het voorstel inzake "de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid" in het eindstadium (R1360/69 - Com (69) 702)

3.1 Uit artikel 1 van de ontwerp-verordening blijkt dat de commissie het huidige verordeningenstelsel voor de financiering der landbouwuitgaven wil laten voortbestaan en de in artikel 2 van Verordening no. 25 genoemde uitgavencategorieën (restituties, interventies en gemeenschappelijke acties) over wil nemen voor een nadere uitwerking van de financiering in het eindstadium.

Commentaar. Tegen een overneming van de formulering der uitgavencategorieën uit Verordening no. 25 behoeft geen bezwaar te bestaan. Het ware echter wenselijk bij een nieuwe regeling van de landbouwfinanciering een zodanig uitputtende regeling op te stellen, dat ook de oude financieringsverordeningen kunnen verdwijnen. Dit is bepaald beter dan het op den duur onleesbare Amerikaanse systeem van doorbouwen. Overigens houdt de tweede volzin van lid 4 van artikel 1 een deurtje open voor de communautaire financiering van nationale administratie- en controlekosten. Op deze Italiaanse wens ware echter niet in te gaan.

3.2 Eveneens in artikel 1 - de formuleringen: "De afdeling Garantie financiert" en "De afdeling Oriëntatie financiert" - in samenhang met de artikelen 4 en 5 stelt de commissie voor alle uitgaven - ook de volledige interventiekosten - direct integraal door het fonds te laten betalen. De verantwoordelijkheid van de Gemeenschap in het eindstadium zou aldus groter zijn dan in de overgangsfase.

Commentaar. Het voorstel hangt rechtstreeks samen met de verschaffing van eigen middelen aan de Gemeenschap en staat of valt derhalve met ons oordeel daarover. Het voorstel houdt tevens in dat de interventievoorraden na integrale vergoeding aan de lid-Staten eigendom worden van de Gemeenschap en voor gemeenschappelijk risico komen. Van Nederlandse zijde hoeft tegen dit laatste geen al te groot bezwaar te bestaan. Op basis van de bestaande interventievoorraden zou een onderlinge clearing tussen de lid-Staten van de totale interventiekosten Nederland een éénmalig voordeel van + 30 miljoen R.E. opleveren. De Commissie acht voor deze operatie en voor het principe van integrale kostenvergoeding de stichting van een "fonds de roulement" nodig. De bijdragen in dit fonds zouden naar onze mening geheel of althans ten dele kunnen worden gevormd door de eigendomsovergang der interventievoorraden.]

D.

3.3 In de artikelen 4 en 5 van de ontwerp-verordening wordt voorzien in een direct contact tussen de door de lid-staten aan te wijzen uitvoeringsorganen of -diensten en de commissie. De vergoedingen door het Fonds zullen in de eindfase niet meer via de nationale begrotingen lopen. Met het oog hierop wordt ook een voorschotregeling voorzien.

(punt 1 LV)

*reft niet
aanpassen we akkoord met
eigen eigen middelen,
dan aanvaardbaar?*

(punt 1 van LV)

Commentaar. Ook hier geldt de rechtstreeks samenhang met het "eigen middelen"-vraagstuk. Het voorstel roept overigens problemen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden van en jegens de uitvoeringsorganen op, welke aan de hand van meer uitgewerkte uitvoeringsbepalingen nader bestudeerd zouden moeten worden.

3.4 In de artikelen 6 en 7 in samenhang met artikel 1 van de ontwerp-verordening stelt de commissie voor [het plafond van de Oriëntatie-afdeling op te heffen en een zodanig ruime formulering te kiezen, ~~waardoor~~ een stelsel in het leven wordt geroepen waarbinnen iedere structuurmaatregel, waartoe de Raad eventueel zou besluiten, communautair kan worden gefinancierd.

~~Commentaar.~~ De bestaande maxima per jaar voor de afdeling Oriëntatie bedragen 1/3 van de totale garantie-uitgaven met een plafond van 285 miljoen R.E. Zowel de ter beschikkingstelling van fondsen aan de Oriëntatie-afdeling als de maxima spruiten voort uit de Italiaanse wens (in 1962) om gelden voor structuurdoeleinden te voteren. Opgeven van deze plafondgedachte zou beslist ongewenst zijn. Bovendien moet de communautaire financiering van structuuruitgaven volgens onze opvatting over het Plan-Mansholt discutabel gesteld worden in negatieve zin. Opneming van bepalingen over de afdeling Oriëntatie in de ~~huidige~~ financieringsregeling voor het eindstadium betekent ~~eigenlijk~~ een vooruitlopen op de uitkomst van de discussies over het Plan-Mansholt en ware ~~eigenlijk beter geheel~~ van de hand te wijzen.]

3.5 In artikel 8 worden bepalingen voorgesteld ter voorkoming van fraudes en onregelmatigheden, terwijl artikel 9 een versterking van de controlemogelijkheden van de commissie moet bewerkstelligen.

Commentaar. De omvangrijke bedragen gemeoid met de landbouwuitgaven en de ingewikkeldheid van de landbouwregelingen rechtvaardigen een versterkte controle in hoge mate. Sedert jaren zijn onregelmatigheden in de publiciteit gekomen en de omvang hiervan schijnt grote vormen aan te nemen. Het is echter zeer de vraag of deze commissievoorstellen in feite niet een wassen neus zijn. De verantwoordelijkheid blijft grotendeels in het midden liggen, terwijl de controlemogelijkheid steeds meer bij de niet verantwoordelijk te stellen instantie (Commissie, Gemeenschap) komt te berusten. Het voorstel roept voorts alle mogelijke juridische problemen op, welke slechts kunnen worden bestudeerd en opgelost aan de hand van uitgewerkte voorstellen.

[punt 2 van LV)

E.

[punt 3 van LV: "in beginsel aanvaardbaar"]

S Ernst van het probleem

Thema's
integrale
kol. plafond
verantw. uitgaven

4b

3.6 In de artikelen 11, 12, 13, 14 en 15 wordt voorzien in de continuering van het Comité van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (Fondscomité) met de thans geldende bevoegdheden en procedures.

Commentaar. Dat het voortbestaan van het Fondscomité noodzakelijk is zal niemand ontkennen. De vraag doet zich nu echter al voor, of de bevoegdheden van het Fondscomité niet zullen moeten worden uitgebreid. Hierbij ware te denken aan het dwingende voorschrift dat de commissie slechts voorstellen aan de Raad kan doen via het Fondscomité - of althans met advies van het Fondscomité - wanneer het voorstellen op landbouwgebied met financiële consequenties betreft. Zeker wanneer financiering met eigen middelen plaatsvindt en het budgettaire beeld van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid verder vertroebeld raakt, zal een voorafgaande financiële weging van de voorstellen noodzakelijk zijn.

*Weg
N.B.*

Tegen deze visie zou wellicht opgeworpen kunnen worden, dat een dergelijk dwingend voorschrift in strijd zou zijn met het Verdrag en slechts door verdragswijziging tot stand kan komen.

4. Het voorstel voor "aanvullende bepalingen voor de financiering van het gemeenschappelijke landbouwbeleid" tijdens de overgang naar het eindstadium (R1360/69 - Com (69) 701)

4.1 In de overweging, dat het onmogelijk zal blijken de definitieve regeling der landbouwfinanciering tijdig aanvaard te krijgen stelt de commissie voor de bestaande regeling te verlengen tot 1 januari 1971.

[ad B. van LV]

Commentaar. Gezien de betrekkelijk late indieningsdatum van haar financieringsvoorstellen deed de commissie inderdaad verstandig met dit verlengingsvoorstel, daar het haar bij niet-aanvaarding van de definitieve regeling voor 1 januari 1970 ontlast van de indiening van nieuwe voorstellen. Dit is echter het eerste ogenblik waarop men het gehele landbouwordeningssysteem met de daaraan verbonden hoge kosten en overschotten met dwingende financiële argumenten discutabel kan stellen. Nederland zal niet alleen staan wanneer het dit landbouwbeleid in algemene zin in de discussie zou willen betrekken. Feitelijk verkeert de landbouwfinanciering sedert 1 juli 1969 reeds in een rechtvacuüm. De (Algemene) Raad zou de commissie en de Raad van Landbouwministers kunnen uitnodigen met een zodanig samenstel van besluiten en verordeningen te komen, dat de financierbaarheid binnen te bepalen grenzen redelijkerwijs verzekerd is, alvorens tot verlenging van de bestaande financieringsregeling kan worden overgegaan.

*strijd europa
met inleiding*

kan niet!

4.2 en 4.3 In artikel 2 van deze ontwerp-verordening wordt voorgesteld over te gaan van een boekjaar van 1 juli t/m 30 juni zoals dit thans geldt, naar een boekjaar gelijk aan het kalenderjaar.

Commentaar. Hoewel men in beginsel sympathiek kan staan tegenover het voornemen van de commissie over te gaan op de meer gebruikelijke methode boekjaar = kalenderjaar, roepen de uitvoeringsmodaliteiten toch enige problemen op samenhangend met de budgettaire gevolgen van de afrekeningen, welke terdege nader moeten worden bestudeerd.

4.4 In artikel 4 stelt de commissie voor de slotafrekeningen van de boekjaren 1966/1967, 1967/1968 en 1968/1969 met resp. 10, 19 en 13 maanden uit te stellen.

Commentaar. Het commissievoorstel, dat een gevolg is van gebrek aan personeel bij de commissie en traagheid van Italiaanse zijde, heeft direct budgettaire gevolgen in Nederland. Bij de opstelling van het ontwerp van wet tot regularisatie van de begroting van het Landbouw-Egalisatiefonds voor 1968 is rekening gehouden met de slotafrekening 1966/1967, en 75% van de afrekening 1967/1968, terwijl de begroting 1970 van het L.E.F. rekening houdt met de slotafrekening 1968/1969. Aangezien het steeds positieve Nederlandse saldi betreft zou uit dit uitstel een aantal overschrijdingen voortvloeien. Tegen deze afwijking van de z.g. "versnellingsverordening" moet ernstig bezwaar worden gemaakt. Voor de slotregularisatie van de begroting 1968 van het L.E.F. houdt het commissievoorstel een verslechtering van het nadelig saldo met f 32 miljoen in. Voor de L.E.F.-begroting 1969 betekent het commissievoorstel een verbetering van het nadelig saldo met f 22 miljoen. De (nog niet bestaande) begroting van het L.E.F. voor 1971 zou het meest profiteren van de verschuivingen, daar de commissie in dit jaar twee slotafrekeningen voorstelt.

4.5 De commissie stelt verder nog een aantal uitvoeringsbepalingen voor welke van zuiver technische aard zijn.

5. Uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement

5.1 Inleiding

Het commissievoorstel betreffende de uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement is op dit moment nog niet uitgebracht; in het "eigen middelen"-voorstel is summier op deze problematiek ingegaan. Ook in 1965 heeft de commissie voorstellen gedaan. Deze steunden grotendeels op voorstellen, die Nederland hierover in 1964 had ingediend en die betrekking hadden op de volgende onderwerpen:

1. begrotingsprocedure;
2. benoeming van de leden van de commissie;
3. raadsbeslissingen van wetgevende aard.

Alvorens in te gaan op de voorstellen lijkt het nuttig een aantal punten naar voren te brengen die van betekenis zijn bij de beoordeling ervan.

5.1.1 Het Europees Parlement

Het E.E.G.-verdrag bepaalt, dat het Europees Parlement "bestaat uit afgevaardigden die de (nationale) Parlementen uit hun midden aanwijzen volgens de door iedere lid-staat vastgestelde procedure" (art. 138).

In de regel zullen de nationale parlementen hun specialisten naar Straatsburg afvaardigen. Dit heeft tot gevolg dat de samenstelling van het Europees Parlement - ook per land bezien - geen juiste afspiegeling is van de bevolking ten opzichte waarvan de Europese parlementariërs wel een verantwoordelijkheid hebben. Bij een dergelijke samenstelling is het vrijwel onvermijdelijk dat de pressure-groups die betrekking hebben op de in Europees verband te behandelen onderwerpen een onevenredig grote invloed zullen uitoefenen op de besluitvorming. De ervaring met de adviezen van het Europees Parlement over landbouwvoorstellen - en dat is het leeuwedeel van wat de Gemeenschap aan wetgevende arbeid verricht - heeft dit wel geleerd.

Waarschijnlijk wordt de invloed van de belangengroepen kleiner, indien het electoraat door middel van rechtstreekse verkiezingen direct bij het Europees beleid zou worden betrokken. Bij de afweging van de belangen, die vooraf gaat aan de besluitvorming, moet dan immers ook rekening worden gehouden met andere belangen dan de typische "Europese".

5.1.2 Relatie eigen middelen en bevoegdheden van het Europees Parlement

De Regering heeft tegenover het Nederlands Parlement steeds verklaard niet mede te zullen werken aan het creëren van eigen middelen van de Gemeenschappen, indien niet tegelijkertijd de bevoegdheden van het Europees Parlement zouden worden uitgebreid. Dit standpunt werd ook reeds ingenomen toen nog uitsluitend sprake was van eigen middelen in de vorm van de opbrengsten van landbouwheffingen. Het Nederlandse Parlement heeft nog zeer onlangs - 9 september 1969 - ter gelegenheid van het Europa-debat in de Tweede Kamer door middel van een motie uiting gegeven aan dit standpunt, waarbij de Regering zich heeft aangesloten.

Dit standpunt wordt onder meer gemotiveerd met het argument dat een verschuiving van een deel van de middelen van de nationale begroting naar die van de Gemeenschappen betekent dat de nationale Parlementen over dat deel van de begroting hun budgetrecht verliezen. De bestedingen van een belangrijk hoeveelheid middelen zou zodoende geheel zijn onttrokken aan direct Parlementair toezicht. Indirect behouden de nationale Parlementen hun toezicht, n.l. via de Raad van Ministers.

leed op inkomsten ?

Daarnaast speelt ook een praktische overweging een rol. Voor de verschuiving van de middelen is de procedure van artikel 201 van het E.E.G.-verdrag vereist, hetgeen wil zeggen dat de nationale Parlementen daaraan hun goedkeuring moeten hechten. De vereiste goedkeuring van de invoering van de "eigen middelen" is voor de Kamer een belangrijk machtsmiddel om versterking van de positie van het Europees Parlement te kunnen afdwingen.

5.1.3 Het Europees Parlement en besluitvorming met financiële gevolgen

Bij de beoordeling van de vraag inzake de bevoegdheden van het Europees Parlement lijkt het van belang te constateren dat de beleidsbeslissingen b.v. over het communautaire prijspeil van meer betekenis zijn voor de uiteindelijke hoogte van de totale uitgaven dan het vaststellen van de begroting; de beleidsbeslissingen die aan de uitgaven ten grondslag liggen zijn in een veel eerder stadium genomen. De reële invloed van het Europees Parlement zal dan ook vooral afhankelijk zijn van de bevoegdheden die het kan uitoefenen op beleidsbeslissingen zelf.

Het verstrekken van grotere bevoegdheden op dit gebied aan het Europees Parlement zal gepaard moeten gaan met een grondige wijziging van de mentaliteit van dit college. Indien dit college direct worden gekozen en het zich zou gedragen als een zich van zijn verantwoordelijkheid bewust zijnde instantie, zou over een versterking van bevoegdheden kunnen worden gedacht. Dit zou overigens meebrengen dat het Europees Parlement zich zou moeten bezighouden met een afweging van de communautaire uitgaven tegen de overige (nationale) uitgaven, alsook tegen de met die uitgaven samenhangende (extra) belastingdruk voor de lid-staten. Zoals de situatie thans is, zal met het verstrekken van grotere bevoegdheden aan het Parlement het evenbedoelde afwegingsvraagstuk niet dichter bij een oplossing worden gebracht.

5.1.4 Conclusies

Uit bovenstaande punten kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. Zolang het Europees Parlement niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor de totale uitgaven van de Gemeenschappen en de totale (middelen)dekking daarvan en binnen dit college geen behoorlijke prioriteitenafweging plaatsvindt, zoals hiervoor is bedoeld - waartoe een eerste voorwaarde is, dat de afvaardiging naar het Parlement op een andere wijze plaatsvindt dan thans het geval is en belangenpreferentie wordt vermeden - lijkt het niet aanvaardbaar dit orgaan beslissende bevoegdheden te verlenen met betrekking tot beleidsbesluiten die veelal belangrijke financiële consequenties hebben.
2. Mocht het inderdaad komen tot invoering van "eigen middelen" van de Gemeenschappen, dan zal er - mede gelet op het feit, dat het Nederlands Parlement aan zijn desbetreffende ratificatie de eis zal verbinden van een versterking van de positie van het Europees Parlement - moeilijk aan te ontkomen zijn, dit laatste college op bepaalde terreinen toch nog enige uitbreiding van bevoegdheden te verlenen, met name op het gebied van de begrotingsprocedure en bij de benoeming van de leden van de commissie.

5.2 Voorstellen betreffende uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement

5.2.1 Voorlopig commissievoorstel 1969 ("eigen middelen"-voorstel)

De commissie is van mening dat als gevolg van invoering van eigen middelen voor de Gemeenschappen de bevoegdheden van het Parlement moeten worden verruimd, maar daar de financiële autonomie van de Gemeenschappen slechts etappegewijs tot stand kan komen, lijkt het op zijn plaats een fasering te overwegen waarmee het einddoel geleidelijk kan worden bereikt. Naar de mening van de commissie zouden reeds in de eerste fase, wanneer de begroting behalve door eigen middelen nog door nationale bijdragen zal worden gevoed, de budgettaire bevoegdheden van het Parlement moeten worden versterkt en in de definitieve fase, vanaf 1974, tevens zijn bevoegdheden op wetgevend gebied.

Het is de vraag of de fasering die de commissie voorziet kan worden aanvaard.

In de bovenstaande paragrafen 5.1.1 t/m 5.1.4 sprong duidelijk in het oog dat taakstelling en samenstelling van de Europese Gemeenschapsinstituten samenhangen. Deze band strekt zich ook uit naar de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van deze instituten. Er zal een evenwicht moeten bestaan tussen de aan de supra-nationale of federale instituten toe te kennen bevoegdheden en verantwoordelijkheden onderling en ten opzichte van hun samenstelling en taakstelling. Maatgevend moet daarbij de taakstelling zijn, daar deze de supra-nationale soevereiniteit beschrijft. Beperkte taak- en samenstelling van de supra-nationaliteit moet derhalve beperkte bevoegdheid en verantwoordelijkheid inhouden.

In dit licht moeten dan ook budgetrecht en wetgeving worden gezien. Het budgetrecht is weliswaar een lichter vorm van wetgeving dan de eigenlijke wetgeving, doch een volledig budgetrecht is niettemin een zwaar wapen, zeker wanneer de Raad geen invloed meer heeft op de samenstelling van het begrotingsontwerp en slechts kan reageren op het door het parlement beoordeelde ontwerp.

In concreto betekent eenen ander ten aanzien van het budgetrecht en de wetgeving, dat in een eerste fase bij de toekenning van "eigen middelen" het budgetrecht enigszins moet worden versterkt in overeenstemming met het dekkingspercentage dezer middelen. In een tweede fase, bij volledige "eigen middelen"-dekking kan volledig budgetrecht binnen het toegelaten plafond worden gegeven. In een derde fase zou de begrotingsbevoegdheid kunnen worden versterkt.

en wetgeving?

5.2.2 Budgetrecht

Bevoegdheid en procedure ten aanzien van de begroting hangen nauw samen. Onder de thans geldende regels van begrotingsprocedure is een plaats van doorslaggevende betekenis toegekend aan de Raad. Dit is niet onlogisch daar de Raad ook moet worden gezien als de geldverschaffer zolang er geen eigen middelen zijn, of de eigen middelen niet toereiken zijn om alle uitgaven te dekken.

Onder de vigerende begrotingsprocedure stelt de Europese Commissie een voorontwerp van begroting voor alle instituten en fondsen op en zendt dit naar de Raadsvoorzitter ter behandeling in de Raad. De Raad laat het voorontwerp via het Comité van Permanente Vertegenwoordigers onderzoeken door het Budgetcomité. In alle stadia (Budgetcomité, Comité van Permanente Vertegenwoordigers, Raad) wordt het voorontwerp onderzocht en besproken met vertegenwoordigers van de commissie en de instellingen. Al zullen Raad en Commissie streven naar overeenstemming, het is uiteindelijk de Raad die de ontwerp-begroting vaststelt en deze toezendt aan het Europees Parlement. Kan het Europees Parlement zich met dit ontwerp verenigen, dan ontstaat de definitieve begroting automatisch. Stelt het Europees Parlement een advies op waarin van het ontwerp wordt afgeweken, dan moet de Raad de definitieve begroting vaststellen.

Zouden de Europese Gemeenschappen eigen middelen krijgen, dan bestaat er weliswaar geen bezwaar tegen deze procedure te wijzigen, doch de wijziging moet in overeenstemming zijn met de overgedragen verantwoordelijkheid voor de middelenverschaffing. Blijft het bij afdracht van de landbouwheffingen, dan zou de procedure op twee plaatsen enigszins gewijzigd kunnen worden. Enerzijds zou de bepaling kunnen worden opgenomen, dat de commissie het voorontwerp niet alleen aan de Raad zendt, maar tevens aan het Europees Parlement. Het Europees Parlement kent zodoende de mening van de commissie en kan het ontwerp, dat de Raad hem later voor zal leggen, aan de hand van het voorontwerp beoordelen. Anderzijds kan de procedure, waarbij de Raad kan afwijken van het advies van het Europees Parlement, verzwakt worden. Deze twee elementen van het Nederlandse voorstel geformuleerd in 1964 zijn volledig in overeenstemming met een tot de landbouwheffingen beperkte toekenning van eigen middelen van de Gemeenschappen.

Erkend moet worden, dat de positie van het Europees Parlement aldus nauwelijks zou worden versterkt. Het lijkt danook wenselijk in de procedure expliciet op te nemen dat de Raad alleen met de duidelijke opgaaf van redenen kan afwijken van een besluit van het Europees Parlement.

5.2.3 Raadsbeslissingen van wetgevende aard

Ten einde de medezeggenschap van het Europees Parlement ten aanzien van communautaire maatregelen te versterken nam minister Luns in 1964 in de Raad het standpunt in dat besluiten van de Raad van wetgevende aard door het Europees Parlement zouden kunnen worden verworpen.

Het is juist te stellen dat de mogelijkheid tot versterking van de positie van het Parlement in de eerste plaats gezocht moet worden bij de wetgeving, maar er dient aan te worden toegevoegd dat zolang het Europees Parlement niet het orgaan is dat voor de dekking moet zorgen van de totale uitgaven, het zeker niet raadzaam is het bevoegdheden te verlenen waaraan belangrijke financiële consequenties verbonden kunnen zijn.

Op deze gronden wordt geadviseerd op het voorstel van 1964 terug te komen.

Daarbij komt dat indien het wenselijk is het Europees Parlement grotere bevoegdheid te geven bij de wetgeving de procedure hiervoor formeel dient overeen te komen met de procedure die van toepassing is bij de begroting.

Aangezien het budgetrecht een lichte vorm van wetgeving is, zal de eigenlijke wetgevingsbevoegdheid van het Europees Parlement eerst na de tweede fase kunnen komen. Deze bevoegdheidsversterking zou voor een derde fase bewaard moeten blijven. Het is echter bijzonder moeilijk hier aan te geven wanneer deze fase ingaat.

5.2.4 Benoeming leden Europese Commissie

Het E.E.G.-verdrag bepaalt dat het Europees Parlement bij een motie de leden van de commissie tot aftreding kan dwingen (art. 144) maar geeft het Parlement geen invloed op de samenstelling van een nieuwe commissie. In 1964 stelde Nederland voor dat de benoeming van de commissieleden door de Regeringen der lid-staten pas van kracht zou worden nadat het Europese Parlement deze benoeming met volstrekte meerderheid heeft goedgekeurd. Dit voorstel kan worden gehandhaafd.

x

x

x

RMS/HD
21-10-1969

Juridische en feitelijke gegevens1. De taken van de Europese Gemeenschappen

Aan de Europese Gemeenschappen - de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.), de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (E.G.A.) en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (E.G.K.S.) - is bij de oprichtingsverdragen een beperkt aantal taken opgelegd. De taken van de E.E.G. zijn omschreven in artikel 3 van het E.E.G.-verdrag; de taak van de E.G.A. is neergelegd in artikel 1, 2e alinea van het E.G.A.-verdrag; de taak van de E.G.K.S. blijkt uit artikel 2, 2e alinea van het E.G.K.S.-verdrag.

Slechts een klein gedeelte van de in deze drie artikelen opgesomde taken kunnen uit hun aard aanleiding geven tot uitgaven, terwijl het aantal taken waarvoor dit in de verdragen geregeld is nog geringer is. Communautaire financiering is mogelijk - en vindt ook plaats - bij:

1. het gemeenschappelijk landbouwbeleid - via het E.O.G.F.L.
2. de activiteiten van het Europees Sociaal Fonds
3. het gemeenschappelijk kernenergiebeleid
4. het gemeenschappelijk kolen- en staalbeleid
5. incidentele gemeenschappelijke acties zoals de bestrijding van de varkenspest in Turkije, door de F.A.O. opgedragen enquêtes en voedselhulp in het kader van de Kennedy-ronde of bij wijze van gift aan het World Food Program.

Naast deze 5 categorieën van uitgaven wordt ook nog ontwikkelingshulp verstrekt in gemeenschapsverband via het Europees Ontwikkelingsfonds.

Van de financiering der E.G.K.S.-uitgaven moet echter opgemerkt worden, dat zij geschiedt uit eigen middelen, die worden verkregen uit heffingen op de produktie van kolen en staal en uit opgenomen leningen.

Uit de taakopsomming in de drie genoemde verdragsartikelen blijkt, dat de z.g. gemeenschappelijke taken slechts een zeer beperkt terrein van de onderscheidene categorieën van overheidstaken der lid-staten bestrijken. Notoir "zware" uitgavenposten als Defensie, Onderwijs en Wetenschappen, Verkeer en Waterstaat en ook minder grote posten, zoals Buitenlandse Zaken, Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, komen in de takenlijst niet eens voor. Uitbreiding van de gemeenschappelijke taken vereist wijziging van de verdragen of nieuwe verdragen, d.w.z. zware politieke wilsbesluiten van de lid-staten. Deze beperking heeft ook invloed op de standpuntbepaling ten aanzien van het "eigen middelenvoorstel" van de Europese Commissie.

2. De financiering van de Europese Gemeenschappen

Zoals de taken der Europese Gemeenschappen limitatief zijn opgesomd, zo is de communautaire financiering van de daarvoor in aanmerking komende taken uitdrukkelijk in de verdragen geregeld. Het principe van de communautaire financierbaarheid der gemeenschappelijke taken en de daartoe dienende ontvangsten der gemeenschappen c.q. de verdeelsleutels ter vaststelling der financiële bijdragen der lid-staten zijn steeds afzonderlijk geregeld. De hierop betrekking hebbende verdragsartikelen of verordeningsartikelen worden in deze bijlage weergegeven.

Voor de administratieve uitgaven der Gemeenschappen, voor de activiteiten van het Europees Sociaal Fonds en voor het gemeenschappelijk kernenergiebeleid bestaan de ontvangste

der Gemeenschappen uit bijdragen der lid-staten. Voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid is dit ook het geval, zij het dat Verordening 130/66/E.E.G. van 26 juli 1966 voor de fase van 1 juli 1967 tot het einde van de overgangperiode reeds heeft voorzien in de afdracht van een bedrag gelijk aan 90% van de heffingen op landbouwprodukten. Voor de taak van de E.G.K.S. kan deze Gemeenschap, zoals gezegd, beschikken over eigen middelen in de vorm van produktieheffingen en leningen.

Aangezien alles zo stipt geregeld lijkt, kan de vraag rijzen, waarom thans commissievoorstellen voor de definitieve financiering ter tafel liggen. Welnu, volgens artikel 8, lid 1, le volzin E.E.G.-verdrag wordt de gemeenschappelijke markt gedurende een overgangperiode van twaalf jaar 1) geleidelijk tot stand gebracht. Het Verdrag trad in werking op 1-1-1958 en op 1 januari 1970 zou dus het eindstadium van de gemeenschappelijke markt moeten intreden.

Hoewel volgens het 7e lid van artikel 8 het einde van de overgangperiode het uiterste tijdstip vormt waarop alle maatregelen welke het tot stand brengen van de gemeenschappelijke markt medebrengt, moeten zijn verwezenlijkt, betekent dat opzichzelf nog niet dat de bestaande financiering op 1 januari 1970 afloopt. De crux is echter, dat op grond van artikel 2 van Verordening 25 de financieringsregeling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (Verordening 130/66/E.E.G. van 26-7-1966) slechts voor de overgangperiode is bedoeld. Artikel 2 van Verordening 25 regelt n.l. reeds de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt en bepaalt met name de volledige afdracht van heffingen aan de Gemeenschap.

Dit alles betekent echter nog steeds niet dat ook voor de andere gemeenschappelijke taken de financiering vernieuwd moet worden en het betekent ook nog niet, dat in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt ook een van die der overgangperiode afwijkende financieringsmethode moet bestaan.

De basis waarop de huidige commissievoorstellen berusten is artikel 201 van het E.E.G.-verdrag:

"De Commissie bestudeert onder welke voorwaarden de financiële bijdragen der lid-staten, bedoeld in artikel 200, zouden kunnen worden vervangen door eigen middelen, met name door ontvangsten afkomstig uit het gemeenschappelijk douanetarief, wanneer dit definitief in werking zal zijn getreden.

"Hiertoe doet de Commissie voorstellen aan de Raad....." Uit de verdragstekst blijkt echter ondubbelzinnig, dat de verplichting tot toekenning van eigen middelen aan de Gemeenschap niet bestaat.

- 1) Volgens artikel 8, lid 5, E.E.G.-verdrag kunnen de tweede en de derde etappe van de overgangperiode - verdeeld in drie etappes van vier jaar - slechts worden verlengd of verkort krachtens een beschikking door de Raad op voorstel van de Commissie genomen met eenparigheid van stemmen. Art. 8, lid 6, bepaalt echter dat de overgangperiode niet langer dan vijftien jaar mag zijn.

3. Het commissievoorstel van 1965

De Raad heeft in zijn resolutie van 15 december 1964 de Commissie verzocht bij de voorstellen inzake de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid tevens voorstellen in te dienen ter uitwerking van artikel 2 van Verordening nr. 25 voor het in werking treden van gemeenschappelijke prijzen voor de verschillende landbouwprodukten.

De Commissie heeft derhalve, overeenkomstig dit Raadsbesluit en met inachtneming van artikel 201 van het Verdrag en artikel 2 van Verordening nr. 25, in eerste aanleg aan de Raad voorgesteld de begroting van de Gemeenschap met ingang van 1 juli 1967 te financieren uit eigen middelen en met name uit de opbrengst van de landbouwheffingen alsmede door ontvangsten afkomstig uit het gemeenschappelijk douanetarief.

De Commissie was toen, evenals thans, van mening dat het in de lijn van de ontwikkeling van de Gemeenschap lag, te voorzien in de afdracht aan de Gemeenschap van de ontvangsten uit de landbouwheffingen en het gemeenschappelijk douanetarief, zodra de douane-unie voltooid zou zijn en de douanerechten en heffingen tussen de lid-staten afgeschaft zouden zijn. Ter bereiking van een compromis en rekening houdend met de standpunten ingenomen in de Raad stelde de Commissie later echter voor eerst met ingang van het jaar 1970 te voorzien in de financiering van de begroting der Gemeenschap uit eigen middelen.

Voor de periode van 1 juli 1967 tot 1 januari 1970 stelde de Commissie voor een evenredige verdeling vast te stellen van de ontvangsten uit het gemeenschappelijk douanetarief en uit de landbouwheffingen aan de hand van een verdeelsleutel gebaseerd op de ontvangsten uit douanerechten van de lid-staten tijdens een nader vast te stellen referentieperiode.

Ten aanzien van het voorstel van de Gemeenschap eigen middelen te verschaffen heeft de Nederlandse regering bij monde van staatssecretaris De Block destijds in Brussel in beginsel instemming betuigd, doch daaraan een versterking van de bevoegdheden van het Europees Parlement als voorwaarde toegevoegd.

Ten aanzien van het voorstel voor de landbouwfinancieringsregeling ging de Regeringsvertegenwoordiger (minister Biesheuvel in de Landbouwrap) nog een stapje verder door als condities te stellen:

- I. Vergroting van de bevoegdheden van het Europese Parlement
- II. Gemeenschappelijke regimens en prijzen voor alle landbouwsectoren
- III. Gemeenschappelijk mededingingsbeleid onder afschaffing van nationale subsidies.

Uiteindelijk heeft de Raad een akkoord bereikt waarbij een bedrag gelijk aan 90% van de landbouwheffingen zijn opgenomen in een fluctuerende bijdrage der lid-staten naast hun bijdrage overeenkomstig de vaste verdeelsleutel: zie artikel 11 van Verordening 130/66/E.E.G. van 26 juli 1966, in deze bijlage onder 4.

4. Artikelen uit E.E.G.-verdrag, E.G.K.S.-verdrag, E.G.A.-verdrag en de verordeningen 25 en 130

E.E.G.-verdrag

- Art. 3. Ten einde de in het voorgaand artikel genoemde doelstellingen te bereiken omvat de activiteit van de Gemeenschap onder de voorwaarden en volgens het ritme in dit Verdrag voorzien:
- a. de afschaffing tussen de Lid-Staten van de douanerechten en de kwantitatieve beperkingen bij in- en uitvoer van goederen alsmede van alle overige maatregelen van gelijke werking,
 - b. de invoering van een gemeenschappelijk douanetarief en van een gemeenschappelijke handelspolitiek ten opzichte van derde Staten,
 - c. de verwijdering tussen de Lid-Staten van hinderpalen voor het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal,
 - d. het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van de landbouw,
 - e. het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van het vervoer,
 - f. de invoering van een regime waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst,
 - g. het toepassen van procedures welke het mogelijk maken het economisch beleid van de Lid-Staten te coördineren en de verstoring van het evenwicht in hun betalingsbalans tegen te gaan,
 - h. het nader tot elkaar brengen van de nationale wetgevingen in de mate waarin dat voor de werking van de gemeenschappelijke markt noodzakelijk is,
 - i. de vorming van een Europees Sociaal Fonds, ten einde de werkgelegenheid voor de werknemers te verbeteren en bij te dragen tot de verhoging van hun levensstandaard,
 - j. de oprichting van een Europese Investeringsbank bestemd om de economische groei van de Gemeenschap te vergemakkelijken door het aanboren van nieuwe hulpbronnen,
 - k. de associatie van landen en gebieden overzee, ten einde het handelsverkeer uit te breiden en in gezamenlijke inspanning de economische en sociale ontwikkeling te bevorderen.

Art. 8

1. De gemeenschappelijke markt wordt gedurende een overgangsperiode van twaalf jaar geleidelijk tot stand gebracht. De overgangsperiode is verdeeld in drie etappes, elk van vier jaar, waarvan de duur onder de volgende voorwaarden kan worden gewijzigd.
5. De tweede en derde etappe kunnen slechts worden verlengd of verkort krachtens een beschikking door de Raad met eenparigheid van stemmen genomen op voorstel van de Commissie.
6. De bepalingen der voorgaande leden mogen niet tot gevolg hebben dat de overgangsperiode langer duurt dan in totaal vijftien jaar te rekenen van de inwerkingtreding van dit Verdrag.
7. Behoudens de uitzonderingen of afwijkingen in dit Verdrag genoemd vormt het einde van de overgangsperiode het uiterste tijdstip waarop alle gestelde regels in werking moeten treden en waarop alle maatregelen welke het tot stand brengen van de gemeenschappelijke markt medebrengt, moeten zijn verwezenlijkt.

Art. 40 4. Om de in lid 2 bedoelde gemeenschappelijke ordening aan haar doel te laten beantwoorden, kunnen een of meer oriëntatie- en garantiefondsen voor de landbouw in het leven worden geroepen.

Art.124 Het beheer van het Fonds berust bij de Commissie.
De Commissie wordt in deze taak bijgestaan door een comité dat onder het voorzitterschap staat van een lid van de Commissie en samengesteld is uit vertegenwoordigers van de regeringen en van de vakverenigingen van werknemers en van werkgevers.

Art.125 Op verzoek van een lidstaat vergoedt het Fonds in het kader van de bij artikel 127 bedoelde regeling 50% der uitgaven welke door die staat of door een publiekrechtelijk lichaam na de inwerking-treding van dit Verdrag zijn gedaan:

a om aan werknemers produktieve nieuwe werkgelegenheid te verschaffen door

- herscholing

- vergoedingen voor verplaatsingskosten.

b om steun te verlenen ten gunste van werknemers wier werkgelegenheid geheel of gedeeltelijk wordt ingekrompen of tijdelijk opgeheven ten gevolge van een overschakeling van de onderneming op andere produktie, ten einde hun beloning op hetzelfde peil te houden totdat zij wederom volledig tewerk worden gesteld.

Art.200 1. De ontvangsten van de begroting omvatten, onverminderd andere ontvangsten, de financiële bijdragen der Lid-Statens, vastgesteld overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

België	7,9
Duitsland	28
Frankrijk	28
Italië	28
Luxemburg	0,2
Nederland	7,9

2. De financiële bijdragen van de Lid-Statens ter dekking van de uitgaven van het Europees Sociaal Fonds worden echter vastgesteld overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

België	8,8
Duitsland	32
Frankrijk	32
Italië	20
Luxemburg	0,2
Nederland	7

3. De verdeelsleutels kunnen door de Raad met eenparigheid van stemmen worden gewijzigd.

Verordening 25

- Art. 2
1. De ontvangsten uit de heffingen op de invoer uit derde landen komen ten goede aan de Gemeenschap en zijn bestemd voor dekking van de uitgaven der Gemeenschap in die voege dat de begrotingsmiddelen van de Gemeenschap zowel deze ontvangsten omvatten als alle andere ontvangsten waartoe volgens de regels van het Verdrag is besloten, alsmede de bijdragen van de Lid-Staten, overeenkomstig artikel 200 van het Verdrag. De Raad maakt tijdig een begin met de procedure, voorgeschreven in artikel 201 van het Verdrag, ten einde de bovengenoemde bepalingen ten uitvoer te leggen.
 2. Aangezien in het eindstadium van de gemeenschappelijke markt de eenwording van de prijsstelsels bereikt is en het landbouwbeleid gemeenschappelijk is, worden de financiële gevolgen die hieruit voortvloeien door de Gemeenschap gedragen. Aldus worden door het fonds gefinancierd:
 - a. de restituties bij uitvoer naar derde landen;
 - b. de interventies ter regularisatie van de markten;
 - c. de gemeenschappelijke acties waartoe besloten wordt ten einde de doelstellingen van artikel 39, lid 1, sub a, van het Verdrag te verwezenlijken, met inbegrip van de structuurwijzigingen, nodig voor de goede werking van de gemeenschappelijke markt, zonder dat deze acties in de plaats treden van de activiteiten van de Europese Investeringsbank en het Europees Sociaal Fonds.

Verordening 130

- art. 7
1. Voor de produkten waarvoor op 1 juli 1967 een gemeenschappelijke marktordening met financiële verantwoordelijkheid van de Gemeenschap van toepassing is, dekt de bijdrage van de afdeling garantie van het Fonds met ingang van die datum al de uitgaven die op grond van artikel 3, lid 1, sub a, b en c, van Verordening no. 25 voor financiering in aanmerking komen.
 2. Voor de overige produkten neemt het Fonds de uitgaven die eventueel voor financiering in aanmerking komen voor zijn rekening volgens de regeling van lid 1 vanaf het ogenblik dat de gemeenschappelijke marktordening voor deze produkten van toepassing wordt.
- art. 11
1. De uitgaven van de afdeling garantie van het Fonds worden gedeckt door financiële bijdragen van de Lid-Staten waarvan een eerste gedeelte wordt berekend naar evenredigheid van de door elke Lid-Staat ten opzichte van derde landen geïnde heffingen en, voor zover nodig, een tweede gedeelte volgens een vaste verdeelsleutel.
 2. Het eerste gedeelte van de bijdragen der Lid-Staten is gelijk aan 90% van het totale bedrag der door de lid-Staten in de betreffende berekeningsperiode geïnde heffingen ten opzichte van derde landen.

- Art. 11 3. Het tweede gedeelte van de bijdragen der Lid-Staten wordt berekend volgens onderstaande verdeelsleutel:

België	8,1
Duitsland	31,2
Frankrijk	32
Italië	20,3
Luxemburg	0,2
Nederland	8,2

4. In de zin van dit artikel wordt onder heffingen ten opzichte van derde landen verstaan: heffingen en rechten, andere dan douanerechten, die krachtens artikel 43 van het Verdrag in het handelsverkeer met derde landen zijn ingesteld. De lijst van rechten, andere dan douanerechten, die zijn ingesteld krachtens de reeds geldende verordeningen houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening van de markten en die met de heffingen ten opzichte van derde landen worden gelijkgesteld, komt voor in de bijlage van deze verordening. In de toekomstige verordeningen betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten stelt de Raad de gelijkheid van de rechten, andere dan douanerechten, met de heffingen ten opzichte van derde landen vast.
5. De uitgaven van de afdeling oriëntatie van het Fonds worden gedekt door financiële bijdragen van de Lid-Staten, welke worden berekend volgens de in lid 3 vastgestelde verdeelsleutel.

E. G. A. - Verdrag

Art. 1 De Gemeenschap heeft tot taak door het schappen van de voorwaarden noodzakelijk voor de snelle totstandkoming en groei van de industrie op het gebied van de kernenergie, bij te dragen tot de verhoging van de levensstandaard in de Lid-Staten en de ontwikkeling van de betrekkingen met andere landen.

Art 172 1. De ontvangsten van de huishoudelijke begroting omvatten, onverminderd andere lopende ontvangsten, de financiële bijdragen van de Lid-Staten, vastgesteld overeenkomstig de volgende verdeelsleutel

België	7,9
Duitsland	28
Frankrijk	28
Italië	28
Luxemburg	0,2
Nederland	7,9

2. De ontvangsten van de begroting voor onderzoek en investeringen omvatten, onverminderd andere eventuele middelen, de financiële bijdragen van de Lid-Staten, vastgesteld overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

België	9,9
Duitsland	30
Frankrijk	30
Italië	23
Luxemburg	0,2
Nederland	6,9

3. De verdeelsleutels kunnen door de Raad met eenparigheid van stemmen worden gewijzigd.

4. De leningen ter financiering van het onderzoek of van de investeringen worden aangegaan onder de voorwaarden, die de Raad vaststelt overeenkomstig artikel 177, lid 5. De Gemeenschap kan leningen opnemen op de kapitaalmarkt van een Lid-Staat in het kader van de wettelijke bepalingen, die aldaar gelden voor binnenlandse leningen; bij ontbreken van dergelijke bepalingen in een Lid-Staat kan zulks slechts plaatsvinden nadat deze staat en de Commissie onderling overleg gepleegd en tot overeenstemming zijn gekomen omtrent de voorgenomen lening. De toestemming van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat mag alleen worden geweigerd indien ernstige storingen op de kapitaalmarkt van deze staat zijn te vrezen.

E.G.K.S.-Verdrag

- Art. 2 De Gemeenschap moet in toenemende mate de omstandigheden scheppen die uit zichzelf de meest rationele verdeling van de produktie op een zo hoog mogelijk peil verzekeren en daarbij zowel de continuïteit van de werkgelegenheid waarborgen als vermijden, dat in de economie van de deelnemende Staten fundamentele en duurzame moeilijkheden worden veroorzaakt.
- Art. 49 De Hoge Autoriteit is bevoegd zich de nodige middelen voor de uitvoering van haar taak te verschaffen:
- door het instellen van heffingen op de produktie van kolen en staal;
 - door het opnemen van leningen.
- Zij kan schenkingen ontvangen.
- Art. 50
1. De heffingen dienen tot het dekken van:
 - de administratieve uitgaven, voorzien in artikel 78;
 - de niet-terugvorderbare hulp met betrekking tot de weder-aanpassing, als bedoeld in artikel 56;
 - het gedeelte van de dienst der door de Hoge Autoriteit opgenomen leningen met betrekking tot de financieringsfaciliteiten, als bedoeld in de artikelen 54 en 56, dat mogelijk nog niet gedekt is door de dienst der verstrekte leningen, alsmede de mogelijke gevolgen van haar garantie van rechtstreeks door de ondernemingen opgenomen leningen, een en ander nadat een beroep op het reservefonds is gedaan;
 - de uitgaven bestemd voor de aanmoediging van het technisch en economisch onderzoek overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid van artikel 55.
 2. De heffingen worden jaarlijks op de verschillende produkten gelegd, berekend naar hun gemiddelde waarde met dien verstande, dat behoudens voorafgaande machtiging van de Raad, gegeven met een meerderheid van 2/3, de heffing niet meer dan 1% kan bedragen. De wijze van vaststelling en inning wordt door de Hoge Autoriteit na raadpleging van de Raad bij een algemene beschikking vastgesteld, waarbij zoveel mogelijk cumulatieve belasting wordt vermeden.
 3. De Hoge Autoriteit kan de bijdragen van ondernemingen, die haar op grond van dit artikel gegeven beschikkingen niet naleven, verhogen met ten hoogste 5% per kwartaal vertraging.
- Art. 51
1. Gelden verkregen uit opgenomen leningen kunnen door de Hoge Autoriteit slechts worden aangewend voor het verstrekken van leningen. Het plaatsen van leningen van de Hoge Autoriteit op de markten van de deelnemende Staten is onderworpen aan de voorschriften, die op deze markten gelden. Indien de Hoge Autoriteit de garantie van deelnemende Staten voor het aangaan van bepaalde leningen nodig oordeelt, wendt zij zich tot de betrokken Regering of Regeringen na raadpleging van de Raad; geen Staat is verplicht zijn garantie te geven.

- Art. 51
2. De Hoge Autoriteit kan overeenkomstig de bepalingen van artikel 54 leningen, welke door derden rechtstreeks aan de ondernemingen worden verstrekt, garanderen.
 3. De Hoge Autoriteit kan haar lenings- of garantievoorwaarden zodanig vaststellen, dat op deze wijze een reservefonds wordt gevormd, hetwelk uitsluitend bestemd is voor de verlaging van de heffingen, bedoeld in artikel 50, eerste lid, derde volzin, met dien verstande dat de aldus bijeengebrachte gelden niet kunnen worden gebruikt voor het verstrekken van leningen aan ondernemingen, in welke vorm dan ook.
 4. De Hoge Autoriteit verricht niet zelf de met de uitvoering van haar financiële taken samenhangende bankierswerkzaamheden.

bepalingen verbanden aan de afkomst - geen realistische verdeling der lasten en geringe flexibiliteit - afnemen indien deze ontvangsten slechts voor een deel tot eigen middelen worden bestemd.

De Hoge Autoriteit kan de volgende mogelijkheden:

a.l. afdracht van 100% landbouwheffingen en 50% douaneheffingen en - indien althans bereikbaar bestaat de verordening 25 kan te lander - van 50% landbouwheffingen en 50% douaneheffingen. Bij vereeniging van het resterende deel van de nodige ontvangsten met bijdragen van lid-staten op basis van de huidige landbouwinkomen resp. s.g. productieveelheid zou een inkomensverdeling resulteren zoals in tabel 3 is weergegeven.

Illustratie van de verdeling van de lasten over de lid-staten
bij gedeeltelijke afdracht van landbouwheffingen en douanerechten

Hoewel Nederland het standpunt inneemt dat douanerechten niet dienen te worden omgezet in eigen middelen van de Gemeenschappen is het niet zeker dat de andere lid-staten ook tot deze afwijzing komen. Wellicht worden er voorstellen op tafel gebracht waarin gehele of gedeeltelijke afdracht van de douanerechten wordt bepleit. Vooruitlopend op dit moment lijkt het nuttig na te gaan welke financiële gevolgen aan dergelijke voorstellen verbonden zijn. Daarbij dient in het oog te worden gehouden dat de bezwaren verbonden aan de afdracht - geen redelijke verdeling der lasten en geringe flexibiliteit - afnemen indien deze ontvangsten slechts voor een deel tot eigen middelen worden bestemd.

Gedacht kan worden aan de twee volgende mogelijkheden:
n.l. afdracht van 100% landbouwheffingen en 50% douanerechten of - indien althans bereidheid bestaat om Verordening 25 aan te tasten - van 50% landbouwheffingen en 50% douanerechten. Bij verdeling van het resterende deel van de nodige ontvangsten uit bijdragen van lid-staten op basis van de huidige landbouwsleutel resp. z.g. produktiesleutel zou een lastenverdeling resulteren zoals in tabel 5 is weergegeven.

1969
(douanerechten 1968)Tabel 5 - Verdeling van de lasten over de lid-staten bij gedeeltelijke
afdracht van landbouwheffingen en/of douanerechten

	B.N.P.	Huidige landbouw- sleutel	Z.g. produk- tiesleutel (1966)	Huidige ver- deling van de lasten	Afdracht 100% heffin- gen en 50% douanerech- ten 1)	Afdracht 100% heffin- gen en 50% douanerech- ten en rest volgens landbouw- sleutel	Afdracht 1 100% heffin- gen en 50% douanerech- ten en rest volgens produktie- sleutel	Afdracht 50% heffin- gen en 50% douanerech- ten 1)	Afdracht 50% heffin- gen en 50% douanerech- ten en rest volgens landbouw- sleutel	Afdracht 50% heffin- gen en 50% douanerech- ten en rest volgens produktie- sleutel
In miljoenen R.E.										
Nederland					270,7	339,5	325,3	187,8	297,4	274,7
België/Luxemburg					180,8	250,5	216,1	132,2	243,1	188,3
Duitsland					577,5	839,7	764,0	441,0	857,9	737,7
Frankrijk					334,2	602,9	639,9	271,3	698,9	757,7
Italië					479,1	649,6	736,9	313,6	584,9	723,8
Totaal					1.842,3	2.682,2 ²⁾	2.682,2 ²⁾	1.345,9	2.682,2 ²⁾	2.682,2 ²⁾
In % van het totaal										
Nederland	7,1	8,2	6,5	11,0	14,7	12,7	12,1	14,0	11,1	10,2
België/Luxemburg	5,7	8,3	4,2	8,8	9,8	9,3	8,1	9,8	9,0	7,0
Duitsland	35,3	31,2	22,2	29,7	31,4	31,3	28,5	32,8	32,0	27,5
Frankrijk	33,0	32,0	36,4	25,2	18,1	22,5	23,8	20,1	26,1	28,3
Italië	18,9	20,3	30,7	25,3	26,0	24,2	27,5	23,3	21,8	27,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
In % van het B.N.P.										
Nederland				1,05	0,97	1,21	1,16	0,67	1,06	0,98
België/Luxemburg				1,05	0,81	1,12	0,96	0,59	1,08	0,84
Duitsland				0,57	0,41	0,60	0,55	0,32	0,61	0,53
Frankrijk				0,52	0,26	0,46	0,49	0,21	0,53	0,58
Italië				0,90	0,64	0,87	0,98	0,42	0,78	0,97
Gemeenschappen				0,68	0,47	0,68	0,68	0,34	0,68	0,68

- 1) Bij afdracht van 100% heffingen/50% douanerechten en van 50% heffingen/50% douanerechten is de opbrengst onvoldoende om de totale uitgaven te financieren, zodat bij de financiering van die totale uitgaven het resterend deel moet worden gedekt door bijdragen van de lid-staten volgens een bepaalde verdeelsleutel.
- 2) Haming der totale uitgaven der Gemeenschappen voor 1969 (exclusief bijdrage E.G.K.S.).